

Præstetienden, men Præsterne høre jo dog ikke med til „de røde Tage“.

Jeg maa tilstaa, at jeg havde ventet at høre fra dem, der anbefalede Tinget at vedtage dette Lovforslag, en saadan anbefaling støttet paa Oplysninger om ret gaadefulde Bestemmelser i Lovforslaget, men der er ingen saadan fremkommen. Jeg skal nævne en, som forekommer mig at være højst mærkværdig. Som Lovforslaget foreligger, er det en Ekspropriationslov, derom kan der ikke være nogen Tvivl. Det er ikke nogen Ekspropriationslov, hvorved privat Ejendom bliver eksproprieret af det offentlige, men naar Loven tilsteder den ene af to, der staa med Rettigheder og Forpligtelser lige over for hinanden, at tvinge den anden til at opgive sin Ret, og den, der har Rettigheden, ogsaa kan tvinge den ydende til at afløse, saa bliver det en Ekspropriationslov, derom kan der fornuftigvis ikke være Tvivl. Men hvad der for mig har været en ret gaadefuld Bestemmelse i denne Lov, det er, at man anser det for tilstedeligt at ekspropriere Ejendommen, men at lade den tidligere Ejer beholde Byrden. Jeg sigter selvfølgelig her til Bestemmelsen om Kirketienden. Loven af 1894 havde jo samme Formaal som denne, nemlig at fremme Afløsning af Tienderne. Der var Bestemmelsen den, at hvor en Kirketiende blev afløst, blev Forholdet det, at Kirken med den Kapital, der blev henlagt til dens Vedligeholdelse, blev at behandle og betragte som en selvejende Kirke, med andre Ord, den tidligere Tiende-ejer var fuldstændig ude af Forholdet. — Hvad bestemmes her? Her bestemmes, at selve Ejendommen, o: Tienden, bliver eksproprieret, men Ejeren beholder Vedligeholdelsespligten. Der tales nok ogsaa om at være Ejer af Kirken, men det er en Misforstaaelse, en Fejltagelse af Lovforslagets Koncipister. Som bekendt eksisterer der ikke nogen Ejendomsret til Kirker, det er kun Tienden, man ejer, men for Kirkens Vedkommende er der en Vedligeholdelsespligt, som hviler paa Tiende-ejeren. Efter dette Lovforslag bliver altsaa Tienden eksproprieret, men den, der tidligere har været Ejer af Tienden, skal, naar den bliver eksproprieret, lige fuldt vedblive at vedligeholde Kirken ved Hjælp af den baandlagte Kapital. Det er et Forhold, som forekommer mig at være ret mærkværdigt, og som er ganske uoverensstemmende med det, som Loven af 8de Maj 1894 bestemmer. Dersom man vil sige, at han beholder Forpligtelsen til at vedligeholde Kirken, men Kapitalen behol-

der han ogsaa, saa er det højst uegentligt. Jeg vil nok spørge, om man egentlig kan sige, at en baandlagt Kapital, der ikke kan sælges eller røres, egentlig er en Ejendom, som han beholder, jeg ser det ikke. Som Forholdene nu ere, staa det enhver Tiende-ejer frit for, hvad Dag han vil, at sælge sin Ejendom, o: Tienden, med de Forpligtelser, der hvile derpaa. Efter dette skal han og de, der komme efter ham, vedblive at være forpligtede med Hensyn til Kirkens Vedligeholdelse uden at have andet ud af hele denne Forretning, end at han faar i Stedet for en fri Ejendom en baandlagt Kapital, der ikke kan røres, og som administreres til Dels uden hans Medvirkning. Det er for mig et mærkværdigt Forhold.

Jeg skal nævne et andet, og det er, at medens man i 1894 betragtede Forholdet saaledes, at naar Tiendeyderne selv ejede deres Tiender, saa betragtedes de som gaaende ind under den Opmuntring til en lignende Afløsning som den, Loven gav, nemlig Ophævelsen af Skattebyrden derpaa. Det var Forholdet med Hensyn til dem, der allerede selv ejede deres Tiender, og som indløste dem. Men hvad bestemmer dette Lovforslag med Hensyn til dette? Ja, der er ikke ydet nogen Oplysning herom, efter at Lovforslaget er fremkommet. Det, at jeg mangler Oplysning, kan hidrøre fra, at jeg ikke med skyldig Opmærksomhed har fulgt Lovforslaget gennem dets Gang fra forrige Samling til nu. Men selve Lovforslaget giver mig ikke nogen Oplysning i saa Henseende. Der siges nemlig i § 7, at naar en Kirketiende ejes af Tiendeyderne selv i samme Forhold, hvori Tiende-forpligtelserne paahvile dem, foregaar Afløsningen paa den Maade, at deres Forpligtelse til Vedligeholdelse af Kirken overgaar paa deres Ejendomme. Denne Forpligtelse har jo enhver, der selv ejer Tienden, nu allevegne, hvor Kirketiende ejes af selve Yderne. Der have disse Ejere en Forpligtelse til at holde Kirken vedlige, det er altsaa denne Forpligtelse, her er Tale om, og som altsaa skal gaa over paa deres Ejendomme. Meget vel. Men saa kommer der en Slutningssætning, der lyder saaledes: „Dog kan Statens Bidrag efter § 3 kun udbetales til Ejeren af de tidligere tiendepligtige Ejendomme, for saa vidt ingen Panthaver gør Indsigelse derimod.“ Deraf fremgaar altsaa, at Statens Bidrag efter § 3 — det vil sige, det seksdobbelte af Tiendebeløbet — ogsaa skal udbetales til dem, der allerede nu selv eje deres Tiende, saa gad jeg nok egentlig spørge, det ærede Medlem for 8de Kreds, om hans